

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 30 januari 1936 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av laguskotten åliggande granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till laguskott hänvisat militieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första laguskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från militieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diariier, vilka år 1935 förts i nämnda expedition och under militieombudsmannens inspektionsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av militieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Militieombudsmannen Torsten Petersson meddelar till en början, att han från och med den 1 juli till och med den 14 augusti 1935 begagnat sig av den militieombudsmannen enligt 23 § i instruktionen tillkommande rätt till semester, ävensom att ämbetet under nämnda tid uppehållits av byråchefen Sture Centerwall.

Enligt vad i berättelsen härefter omförmäles har militieombudsmannen Petersson under året företagit inspektionsresor till Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Blekinge, Jämtlands och Västerbottens län, varjämte han närvarit vid arméfälttjänstövningen i Skåne under tiden den 1 till och med den 5 oktober. Tjänstförrättande militieombudsmannen Centerwall har företagit inspektionsresor till Södermanlands, Upplands, Gotlands samt Västmanlands län och har därjämte i Stockholm inspekterat Första intendenturkompaniet, arméns intendenturförråd i Stockholm ävensom centralfängelset å Långholmen.

Vid inspektionerna har militieombudsmannen biträtts av byråchefen vid militieombudsmansexpeditionen samt i flertalet fall därjämte av en intendenturofficer och en byggnadssakkunnig officer. Vid inspektionen av truppförband ha krigsrättsprotokollen, protokollen angående disciplinära bestraffningar, de militära straffregistren, anteckningsböckerna över meddelade

tillrättavisningar, kassaförvaltningens räkenskapshandlingar samt handlingar rörande upphandling och redovisning av materiel av olika slag ävensom marketenterirörelsen granskats. Tillika har uppmärksamhet ägnats åt värden av kaserner och materiel, åt hygieniska förhållanden samt åt utspisningen. I samband med inspektionerna av truppförband ha även arrestlokalerna besökts.

Över de under året handlagda ärendena meddelas i ämbetsberättelsen följande översikt:

»På sätt militieombudsmannens ämbetsberättelse till 1935 års lagtima riksdag utvisar, kvarstodo vid början av år 1935 från år 1934 balanserade ärenden till ett antal av 36

Under år 1935 tillkommo ärenden till följande antal:
enligt allmänna diariet 422
enligt diariet över hemliga ärenden 1
Sammanlagda antalet ärenden, som förelegat under år 1935, utgör alltså 459

De ärenden, som tillkommit under år 1935, utgöras av:
ärenden, inkomna från myndighet 27
klagomål eller framställningar från enskilda 90
ärenden, uppkomna under inspektioner eller eljest vid militieombuds-
mannen åliggande granskning 292
militieombudsmannens organisations- och förvaltningsärenden m. m. . . 14
Summa 423

Av de från år 1934 balanserade 36 ärendena hava 16 utgjorts av klagomål eller framställningar från enskilda samt 20 av ärenden, som uppkommit under inspektioner eller eljest vid militieombudsmannen åliggande granskning m. m.

Till behandling under år 1935 hava alltså förelegat 27 ärenden, som inkommit från myndighet, 106 klagomål eller framställningar från enskilda samt 312 ärenden, som uppkommit under inspektioner eller eljest vid militieombudsmannen åliggande granskning m. m., tillhoppa 445 ärenden av dylika slag.

Av dessa ärenden hava
på grund av återkallelse avskrivits 2
till annan myndighet hänvisats 13
utan åtgärd avskrivits 10
efter vederbörandes hörande eller eljest verkställd utredning avskrivits 199
på grund av stadgandet i 5 § instruktionen för militieombudsmannen
fått bero 43
på grund därav att klagande erhållit gottgörelse eller rättelse eljest
vunnits blivit avskrivna 145

efter av domstol eller annan myndighet på militieombudsmannens för- anstaltande meddelat beslut avslutats	6
till följande år balanserats	27
	Summa 445
Av de anhängiggjorda åtalen (därmed jämförliga ärenden) voro vid 1935 års början ännu icke slutligt prövade	5
anhängiggjordes under år 1935	7
	Summa 12
Av dessa åtal hava under året slutligen avgjorts	5
äro vid årets slut på prövning beroende	7
	Summa 12
Av hela antalet (459) ärenden äro under året slutbehandlade	432
i avvaktan på myndighets beslut eller på utredning vilande	24
på militieombudsmannens prövning beroende	3
	Summa 459»

Ämbetsberättelsen upptager vidare såsom bilagor redogörelser dels för anhängiggjorda åtal och därmed jämförliga åtgärder, dels för vissa ärenden, som icke föranlett åtal eller därmed jämförlig åtgärd, dels ock för vissa framställningar till Konungen m. m.

Beträffande åtalen har liksom i föregående ämbetsberättelser en mera fullständig redogörelse ansetts böra meddelas endast för sådana, som under året prövats av första domstol, varemot annat åtal allenast i korthet omnämnts.

I avdelningen »Redogörelse för vissa ärenden, som icke föranlett åtal eller därmed jämförlig åtgärd,» ha huvudsakligen medtagits sådana ärenden, vilka på grund av de spörsmål, som förelegat, ansetts ha intresse utövar det enskilda fallet.

Under rubriken »Redogörelse för vissa framställningar till Konungen m. m.» redogöres för de åtgärder, som under året vidtagits i anledning av fyra tidigare av militieombudsmannen eller tjänstförrättande militieombudsmannen till Konungen avlåtna skrivelser. Vidare omförmålas av militieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1935 till Konungen avlåtna framställningar, nämligen

den 26 januari angående utfärdande av bestämmelser om uppsägningstid vid entledigande före anställningstidens utgång på grund av annan anledning än begånget tjänstefel av befattningshavare vid försvarsverket, som inneha arvodesbefattning;

den 6 februari angående befälhavares beslut om måls hänskjutande till domstol;

den 9 april angående förfarandet vid upphandling av bottenläder, när ungefär likvärdiga anbud kunna antagas föreligga;

den 26 oktober angående förlägningsförhållanden m. m. vid Vaxholms fästnings s. k. yttre linje;

den 26 oktober angående åtgärder för modernisering av matinrättningarna vid vissa marinens förläggningar i land; och

den 26 oktober angående kreditgivning vid försäljning från marketenterierna inom armén, marinen och flygvapnet.

Vid den granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen anmäler.

Stockholm den 30 januari 1936.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, *Anderson* i Hägelåkra, *Klefbeck*, *Velander*, *Löfgren*, *Norling*, *Henriksson* och *Verner Andersson*;

från andra kammaren: herrar *Linnér*, *Lindqvist*, *Nilsson* i Antnäs och *Hedlund* i Östersund, fru *Östlund* samt herrar *Lindberg* i Umeå, *Johansson* i Bro och *Björting*.